

1. Referentie

Referentie	Van Welzenis, I. (1997). Het toekomstperspectief en zelfconcept van jongens in de gesloten gemeenschapsinstelling te Mol. <i>Panopticon</i> , 18, (1), 29-47.
Taal	Nederlands
ISSN	0771-1409
Publicatievorm	Tijdschriftartikel

2. Abstract

In dit artikel wordt onderzocht in hoeverre de verschillende aspecten van het toekomstperspectief en het zelfconcept van de omwille van een 'als misdrijf omschreven feit' geïnstitutionaliseerde jongeren in de gesloten gemeenschapsinstelling van Mol verschillen van het toekomstperspectief en het zelfconcept van hun thuiswonende wel en niet delinquente leeftijdsgenoten.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Welzijn, politie & justitie
Trefwoord(en)	Delinquentie, gesloten gemeenschapsinstelling, maatschappelijke kwetsbaarheid, Mol, zelfconcept

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	/
Onderzoeker(s)	Ingrid van Welzenis OGJC Faculteit Rechtsgeleerdheid K.U.Leuven Hooverplein 10 3000 Leuven Tel: 016/ 32 53 00 Fax: 016/ 32 54 63 http://www.law.kuleuven.ac.be/ogjc/nl/index.html

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	In hoeverre verschillen de verschillende aspecten van het toekomstperspectief en het zelfconcept van de geïnstitutionaliseerde delinquente jongens van die van hun thuiswonende wel en niet delinquente leeftijdsgenoten? Onderzochte aspecten van toekomstperspectief: - Hoeveel doelen streven de jongens na? - Wat is het type doelen dat de jongens trachten te realiseren? - Welke tijdspannen overbruggen de jongens wanneer ze over hun toekomst nadenken? - Wat is de waarde van hun toekomstperspectief? Onderzochte aspecten van zelfconcept: - In welke mate waarden de jongens zichzelf ten aanzien van welbepaalde kenmerken positief of negatief? - Welke kenmerken dichten de jongen zich toe? - Hoe groot is het vertrouwen van de jongens in hun eigen vaardigheden?
Hypothesen	Maatschappelijk kwetsbare jongens die op school falen en aansluiting hebben bij een peergroep oriënteren zich voor de opbouw van hun toekomstperspectief en zelfconcept meer

	op de vrije tijd en minder op de school. Hun toch al ongunstig maatschappelijk toekomstperspectief en ongunstig maatschappelijk zelfconcept wordt daardoor nog ongunstiger. Zeker indien hun delinquentie leidt tot politieke en justitiële contacten. Hun vrijetijdspectief en vrijetijdszelfconcept worden daarentegen door de positieve vrijetijdservaringen in gunstige zin beïnvloed. De groep 'maatschappelijk kwetsbare schoolfalers die geen aansluiting hebben bij een peer group' ontwikkelen een depressieve gedragscomponent omdat ze op twee van de drie belangrijkste levensdomeinen, namelijk school en de vrije tijd, negatieve ervaringen opdoen. Ook bij jongens die door de jeugdrechter in de gesloten gemeenschapsinstelling geplaatst zijn, verwachtten we depressieve symptomen aan te treffen.
--	--

6. Methode

Onderzoeks-methode	Kwalitatief onderzoek met mondelinge afname (open vragen) en schriftelijke afname (open en gesloten vragen). Zelfrapportage: schriftelijk, gesloten vragen met mondelinge toelichting
Onderzochte groep	Groep geïnstitutionaliseerde delinquente jongens: totale populatie van de gesloten gemeenschapsinstelling van Mol in de zomer van 1993 => 30 jongens tussen 14 en 17 jaar oud. Groep thuiswonende jongens: selectie uit 798 leerlingen van een zestal Mechelse secundaire scholen: semi-aselecte steekproef van ongeveer 30 per school => 157 thuiswonende jongens tussen 12 en 21 jaar oud (met een subgroep van 39 thuiswonende delinquente jongens).
Bereik	/

7. Resultaten

Inhoud en diepte van toekomstperspectief	Het toekomstperspectief van de door de jeugdrechter geplaatste jongens vertoont een aantal opvallende verschillen met dat van hun thuiswonende (delinquente) leeftijdsgenoten. Over de gehele lijn blijken die verschillen niet zozeer samen te hangen met hun delinquente levensstijl als wel met de maatschappelijke reactie op die levensstijl, namelijk hun gedwongen verblijf in de gesloten gemeenschapsinstelling waarvan de duur onzeker is. - Densiteit van het toekomstperspectief: zowel de geïnstitutionaliseerde jongens als de thuiswonende wel en niet delinquente jongeren sommen gemiddeld ruim zeven doelen op die ze in de toekomst wensen te realiseren. - Wat betreft de inhoud van de doelen, blijken zich nauwelijks verschillen voor te doen tussen de drie groepen jongens. - De tijdspanne die de jongens overbruggen wanneer ze over hun toekomst nadenken, laat tussen de groepen geen significante verschillen zien. - De densiteit en de waarde van het toekomstperspectief maken geen significant onderscheid tussen de drie groepen adolescentie jongens.
Opbouw van het zelfconcept	Het zelfconcept van de geïnstitutionaliseerde delinquente jongens wijkt op één aspect af van dat van hun thuiswonende leeftijdsgenoten. Dit verschil heeft vooral te maken met hun delinquent gedragspatroon. - Wat de globale evaluatie betreft die de jongens van zichzelf maken, constateren we geen enkel verschil tussen de drie groepen. De jongens zijn allemaal redelijk tevreden met zichzelf. - Kijken we meer inhoudelijk naar de kenmerken die de jongens zichzelf toedichten, en dus naar het zelfbeeld, dan stellen we vast dat de jongens zich wat betreft de schoolse kenmerken intelligent, netjes, gehoorzaam, eerlijk en beleefd evenals de vrijetijdskenmerken mannelijk, durver, sterk, meisjesversierder en avontuurlijk niet significant van elkaar onderscheiden. - Het zelfvertrouwen laat tussen de wel en niet-geïnstitutionaliseerde (delinquente) jongens geen significante verschillen zien.
Depressiviteit	Het percentage geïnstitutionaliseerde delinquente jongens dat blijk geeft van een depressief symptoom is groter dan dat van de thuiswonende (delinquente) jongens.

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

Van Welzenis, I. (1993). Futural perspective and self-image of societal vulnerable adolescents. Restorative justice as a possibility to break through the circle of unfavourable societal experiences. In J.F. Gazeau & V.

Peyre (Eds.), *La justice réparatrice et les jeunes* (pp.134-144). IXe Journées internationales de criminologie juvénile, Centre de recherche interdisciplinaire.

Van Welzenis, I. (1995). *Het toekomstperspectief en zelfconcept van maatschappelijk kwetsbare en delinquente jongens*. Onuitgegeven doctoraats thesis. K.U.Leuven, Faculteit Rechtsgeleerdheid, OGJC.

Van Welzenis, I. (1996). Hoe zien maatschappelijk kwetsbare en delinquente jongens hun toekomst en zichzelf? *Pretekst*, 11, 18-19.

Van Welzenis, I. (1997). Toekomstperspectief en zelfconcept van jongens in de gesloten gemeenschapsinstelling te Mol. *Panopticon*, 1997, 1, 29-47.

Van Welzenis, I. (1996). Maatschappelijke kwetsbaarheid, zelfbeeld, toekomstperspectief en delinquentie. In Walgrave, L. (Ed.), *Confronterende jongeren* (pp. 64-81). Leuven: Universitaire Pers.

9. Beleidsaanbevelingen

Ja

10. Samenvatting

In het onderzoek is nagegaan welke rol het toekomstperspectief, het zelfconcept en de vriendengroep spelen in de ontwikkeling van een delinquent gedragspatroon bij adolescente jongens. Het empirisch onderzoek is uitgevoerd bij 189 leerlingen van een zestal secundaire scholen in Mechelen en 30 jongens die omwille van delinquent gedrag door de jeugdrechter in de gesloten gemeenschapsinstelling te Mol zijn geplaatst. Met behulp van een zelfgeconstrueerd meetinstrumentarium is gebleken dat de jongens uit de verschillende deelpopulaties een vergelijkbaar en min of meer klassiek toekomstperspectief hebben. Het zelfconcept discrimineert sterker tussen de verschillende groepen. Jongens die op school niet-succesvol zijn evenals de geïnstitutionaliseerde delinquente jongens bouwen hun zelfconcept meer op aan de hand van karakteristieken die samenhangen met de vrije tijd (meisjesversierder, avontuurlijk, etc.) en minder met de school (intelligent, netjes, etc.). Een dergelijke opbouw van het zelfconcept stimuleert de ontwikkeling van delinquentie. Jongens die in de vrije tijd geen aansluiting vinden bij een groep van leeftijdsgenoten ontwikkelen met name een conventioneel gedragspatroon, echter met een duidelijke depressieve component.